

09.05.2016

Kj/3

§ 448

Maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen varatun määrärahan käyttö

HEL 2016-004838 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anu Riila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen vuoden 2016 talousarvion kohdalle 1 0402 varatun määrärahan 1 999 880 euron käyttösuunnitelman.

Määrärahasta esitetään kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytettäväksi yhteensä 1 449 780 euroa maahanmuuttajien alkuvaiheen työllistymiseen ja työllistymistä edistävien lyhyt- ja täydennyskoulutuksen hankintaan, tutkintojen tunnistamiseen ja tunnustamiseen sekä kielikoulutuspalveluihin ja kielitaidon testauksiin työmarkkinavalmiuksien parantamiseksi palkkatuetussa työssä ja työkokeilussa oleville.

Opetusvirastolle esitetään käytettäväksi yhteensä 356 720 euroa Stadin aikuisopiston maahanmuuttajakotivanhempien suomen kielen opetuksen järjestämiseen ja ostopalveluihin järjestöiltä sekä Helsingin aikuislukion aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen järjestämiseen.

Ruotsinkieliselle työväenopistolle esitetään käytettäväksi 20 080 euroa ruotsi toisena kielenä opetukseen. Varhaiskasvatusvirastolle esitetään käytettäväksi 173 300 euroa lastenhoitopalveluun suomi toisena kieleinä opetuksessa.

Esittelijän perustelut

Valtiolla, pääkaupunkiseudun kaupungeilla, pääkaupunkiseudun yrittäjillä ja Keskuskauppakamarilla on vuodesta 2012 lähtien ollut voimassa sopimus maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseksi ja työmarkkina-aseman parantamiseksi. Sopimuksen uusimisesta käytiin neuvotte-luja vielä loppuvuodesta 2015, mikä hidasti määrärahan käyttöesityk-sen valmistelua. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti lopulta olla uusimaat-ta aiesopimusta vuodelle 2016. Tarve vuoden 2016 varatun määrära-han käytölle on kuitenkin edelleen suuri, ottaen huomioon vieraskieli-sen väestön työttömyysasteen, joka oli vuoden 2015 lopussa noin 29 % kun koko väestön työttömyysaste oli noin 10 %. Yli 300 päivää työttö-mänä olevia on tällä hetkellä Helsingissä yhteensä noin 11 000 henki-löä, joista maahanmuuttajien osuus on n. 40 %. Helsingin TE-toimiston kanssa on tarkasteltu maahanmuuttajataustaisten työttömien tilannetta ja todettu määrärahan käytön tarve myös vuonna 2016.

Rinnakkain tämän määrärahaesityksen valmistelun kanssa on valmis-teltu kaupunginhallituksen esitystä menovarauksesta vuoden 2016 ta-lousarvion kohdalle 1 1403, joka käytettäisiin turvapaikanhakijoiden ko-toutumisen edellytysten ja maahanmuuttajien hyvän kotouttamisen var-mistamiseksi. Asia käsiteltiin kaupunginhallituksessa 21.3.2014. Mää-räraha esitettiin käytettäväksi osaamiskeskuksen käynnistämiseen, las-ten ja nuorten kotoutumisen tukemiseen, turvapaikanhakijoiden ja maa-hanmuuttajien osallisuusmahdollisuuksien lisäämiseen sekä vuoropu-helun lisäämiseen turvapaikanhakijoiden ja kantaväestön välillä moni-kulttuurisen jalkautuvan työn keinoin.

Maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen varattu määrä-raha käytetään niihin helsinkiläisiin maahanmuuttajiin, jotka ovat asu-neet pidempään Helsingissä, mutta jotka eivät ole olleet lakisääteisten kotoutumistoimien piirissä, tai joilla lakisääteiset palveluprosessit läpi-käytyään on edelleen vaikeuksia kotoutua ja työllistyä. Määräraha koh-dentuu niille pidempään Helsingissä asuneille maahanmuuttajille, joi-den kotoutumisprosessia ja työmarkkina-asemaa voidaan nopeilla, räätälöidyillä toimilla edistää, ja näin ehkäistä syrjäytymisriskiä.

Helsingin kaupunki on jo vuodesta 2010 alkaen toteuttanut maahan-muuttajien varhaisen työllistymisen edistämiseksi mallia, johon sisältyy työkokeilua, kielikoulutusta ja palkkatukityötä (TKP-malli) sekä muita jatkotyöllistymistä tukevia palveluja, kuten lyhytkursseja, täydennys-

koulutusta ja tutkintojen tunnistamista. Ennen työkokeilun ja kielikoulutuksen aloittamista asiakas käy kielitaitotestissä, jonka perusteella arvioidaan kielikoulutuksen tarve ja tasoryhmä. Työkokeilun aikana opiskellaan suomea 1-2 päivää viikossa. Työkokeilua seuraa palkkatukityö, jonka aikana on mahdollista jatkaa kielen opiskelua muutama tunti viikossa. Asiakkailta on mahdollisuus lisätä valmiuksia erilaisten lyhytkurssien, täydennyskoulutusten sekä uravalmennuksien avulla. Vuoden 2015 aikana kehitettiin maahanmuuttajien työllistymisen alkuvaiheen ohjautumisen prosessia, näyttötutkintoja ja näyttökokeita ym. monipuolisin toimenpitein vastaamaan suomalaisen työelämän osaamisvaatimuksia. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto jatkaa tätä työtä vuonna 2016. TKP -palveluun esitetään käytettäväksi 856 780 euroa palkkatuetuun työhön sekä 70 000 euroa työllistymistä edistävien lyhyt- ja täydennyskoulutusten hankintaan sekä tutkintojen tunnistamiseen ja tunnustamiseen.

Valtion tarjoama kotoutumiskoulutus on tarkoitettu alle kolme vuotta maassa olleille maahanmuuttajille. Osa Suomessa pitkään asuneista maahanmuuttajista ei ole aikanaan päässyt kotoutumiskoulutukseen joko sen vuoksi, että on suoraan aloittanut työt esimerkiksi englanninkielisessä työpaikassa tai on jäänyt kotiin hoitamaan lapsia niin, että kotoutumisesta annetun lain kolmen vuoden määräaika on kulunut umpeen ennen pääsyä kielikoulutukseen. Joidenkin maahanmuuttajien osalta kotoutumiskoulutuksen kesto on ollut liian lyhyt jotta henkilö on voinut rekrytoitua tai päästä jatkokoulutukseen. Tarjoamalla tälle kohderyhmälle kieli- ja työllistymiskoulutusta parannetaan pidempään maassa olleiden maahanmuuttajien työmarkkina-asemaa ja heidän kotoutumistaan. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto esittää kokeiltavaksi palvelumallia, jolla voidaan tarjota kielikoulutuspalvelua 2500:lle maahanmuuttaja-asiakkaalle työmarkkinavalmiuksien parantamiseksi sekä jatkotyöllistymisen helpottamiseksi. Palvelumallin kokeilun aikana selvitetään mahdollisuus järjestää palvelua TE-hallinnon aktivointipalveluna. Näihin toimenpiteisiin esitetään käytettäväksi yhteensä 523 330 euroa.

Opetusviraston Helsingin aikuislukiolle esitetään käytettäväksi 143 220 euroa maahanmuuttajaopiskelijoiden ohjauksen tehostamiseen sekä syyslukukaudella 2016 toteutettavien luku- ja kirjoitustaidottomien suomi toisena kielenä -kurssien sekä edistyneempien kurssien järjestämiseen.

Vuonna 2011 alkanut kotona lapsia hoitavien maahanmuuttajien suomen- ja ruotsinkielen opetus samanaikaisella lapsille suunnatulla toiminnalla jatkuu virastojen ja järjestöjen yhteistoimintana vuonna 2016. Opetusryhmiä järjestetään yhteensä 14. Opetuksesta vastaa opetusviraston Stadin aikuisopisto ja ruotsinkielinen työväenopisto Arbis. Järjestöt täydentävät maahanmuuttajien suomen ja ruotsin kielen opetuk-

09.05.2016

Kj/3

sen tarjontaa. Lastenhoitovastuu on varhaiskasvatusvirastolla, järjestöillä ja Arbiksella. Kyseessä on ainutlaatuinen monitoimijainen lähipalvelumalli nuorten, myöhemmin työmarkkinoille pyrkivien vanhempien kotoutumisen tueksi. Vuositasolla noin kaksisataa kotona lastaan hoitavaa vanhempaa saa tämän toiminnan kautta kielen alkeet, opastusta lasten kasvuun liittyvissä asioissa ja kotoutumisessa tarvittavaa ohjausta.

Opetusviraston Stadin aikuisopistolle esitetään käytettäväksi yhteensä 213 500 euroa suomen kielen opetuksen järjestämiseen ja ostopalveluihin järjestöiltä.

Ruotsinkieliselle työväenopisto Arbikselle esitetään käytettäväksi 20 080 euroa kotivanhempien ruotsi toisena kielenä opetuksen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusvirastolle esitetään käytettäväksi 173 300 euroa lastenhoitopalveluun suomi tai ruotsi toisena kielen opetuksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anu Riila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite-määrärahan käyttö esitys2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Opetusvirasto
Varhaiskasvatusvirasto
Arbis